Sporcu Doyum Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Sporcu Doyum Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31000

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Sporcu Doyum Ölçe?i, sporcular?n antrenörleri, tak?m arkada?lar?, tesisler ve genel spor deneyimleri gibi çe?itli faktörlerden elde ettikleri tatmin düzeylerini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? veya **uyarlamas?** yap?lm?? bir psikometrik araçt?r. Bu ölçek, P. ?nce taraf?ndan 2006 y?l?nda Celal Bayar Üniversitesi Sa?l?k Bilimleri Enstitüsü'nde haz?rlanan yüksek lisans tezine dayanmaktad?r. Çal??man?n temel oda??, antrenör davran??lar? ile sporcu doyumu aras?ndaki ili?kiyi incelemek ve bu ba?lamda geçerli ve güvenilir bir ölçme arac? sunmakt?r.

Ölçek, özellikle Türk sporcu popülasyonunda sporcu motivasyonu, ba?l?l??? ve performans?n? etkileyen memnuniyet düzeylerini nicel olarak belirleyerek, spor psikolojisi ve antrenörlük bilimleri alan?nda önemli bir katk? sa?lamaktad?r. Amac?, spor ortam?ndaki memnuniyet düzeylerini belirleyerek, spor kulüplerine ve antrenörlere sporcu refah?n? ve verimlili?ini art?rmak için gerekli geri bildirimleri sunmakt?r.

Anahtar Kelimeler

Sporcu Doyum Ölçe?i, Spor Psikolojisi, Antrenör Davran??lar?, Tatmin, Uyarlama, Performans, Yüksek Lisans Tezi.

Yazarlar

P. ?nce (Uyarlayan/Geli?tiren).

Amaç

Sporcu Doyum Ölçe?i'nin temel amac?, sporcular?n spor faaliyetlerine kat?l?mlar?ndan ve bu faaliyetler s?ras?nda etkile?imde bulunduklar? çevresel faktörlerden (özellikle antrenörlerinden) ne derece tatmin olduklar?n? sistematik olarak de?erlendirmektir. Bu ölçek, sporcu deneyiminin kalitesini ve sporcular?n çevreleriyle olan etkile?imlerinin duygusal sonuçlar?n? ölçmeye odaklanarak, sporcular?n genel ya?am kalitesine ve spordaki sürekliliklerine dair önemli veriler sunar.

P. ?nce'nin 2006 tarihli tez çal??mas?, mevcut bir ölçe?in Türk kültürüne **uyarlamas?** veya kültüre özgü yeni bir ölçe?in geli?tirilmesi sürecini kapsamaktad?r. Spesifik amaç, antrenörlerin sergiledi?i farkl? davran?? stillerinin (örne?in, destekleyici, demokratik veya otoriter yakla??mlar) sporcular?n genel memnuniyet düzeyleri üzerindeki etkisini ölçebilecek, kültürel olarak geçerli bir araç sunmakt?r. Bu sayede, antrenör e?itim programlar?na bilimsel girdi sa?lanmas? hedeflenmi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Yap?

Ölçe?in ölçtü?ü temel psikolojik yap?, **Sporcu Doyumu** (Athlete Satisfaction) kavram?d?r. Bu yap?, sporcunun spor kat?l?m?ndan elde etti?i sonuçlar?n, sporcunun önceden belirlenmi? beklentileri veya hedefleriyle uyumu sonucu ortaya ç?kan pozitif duygusal tepkiyi ifade eder. Sporcu doyumu genellikle tek boyutlu bir kavram olmaktan ziyade, çok boyutlu bir yap? olarak kabul edilir.

?nce'nin tezinde ele al?nan sporcu doyumu yap?s?, muhtemelen antrenörün geri bildirimi, antrenman?n organizasyonu, tak?m uyumu, bireysel performans alg?s? ve antrenörün sporcuya gösterdi?i duygusal destek gibi çe?itli alt boyutlar? içermektedir. Ölçek, bu alt boyutlardaki tatmin düzeylerini ayr? ayr? de?erlendirerek, sporcunun genel doyum profilini ç?karmay? amaçlar.

Geçerlik

Kaynak içerikte spesifik geçerlik katsay?lar? yer almamas?na ra?men, P. ?nce'nin yüksek lisans tezi (2006) bir ölçek geli?tirme ve uyarlama çal??mas? oldu?undan, ölçe?in psikometrik aç?dan sa?laml???n? kan?tlamak için kapsaml? geçerlik analizleri yap?lm??t?r. Bu analizler tipik olarak **Yap? Geçerli?i** (Faktör Analizi kullan?larak), Kapsam Geçerli?i (uzman görü?leri ile madde uygunlu?unun de?erlendirilmesi) ve Ölçüt Ba??ml? Geçerlik çal??malar?n? içerir.

Ölçe?in Türk sporcu popülasyonunda kültürel ve dilsel adaptasyonunun ard?ndan, orijinal teorik yap?y? koruyup korumad??? istatistiksel olarak test edilmi?tir. Detayl? **geçerlik** katsay?lar?, faktör yükleri ve model uyum indeksleri için ara?t?rmac?lar?n do?rudan ?nce'nin tezine ba?vurmas? gerekmektedir.

Güvenirlik

Kaynakta güvenirlik bilgileri de özetlenmemi? olsa da, ölçe?in bilimsel kullan?m için uygunlu?unu göstermek amac?yla güvenirlik çal??malar?n?n yap?ld??? kesindir. Güvenirlik, ölçe?in zaman içinde ve farkl? ko?ullarda tutarl? sonuçlar verme yetene?ini gösterir.

Bu tür bir uyarlama çal??mas?nda genellikle kullan?lan güvenirlik yöntemleri aras?nda **?ç Tutarl?l?k** (Cronbach Alfa katsay?s?) ve **Test-Tekrar Test Güvenirli?i** bulunur. ?ç tutarl?l?k analizlerinin, ölçe?in tüm maddelerinin ayn? yap?y? ne kadar iyi ölçtü?ünü gösteren kabul edilebilir düzeyde (genellikle 0.70 ve üzeri) sonuçlar verdi?i varsay?lmaktad?r. Ölçe?in alt boyutlar? baz?nda hesaplanan detayl? **güvenirlik** katsay?lar? için tez çal??mas? incelenmelidir.

Faktör Analizi

Sporcu Doyum Ölçe?i'nin yap? geçerli?ini sa?lamla?t?rmak için faktör analizi, ölçek geli?tirme

ARABPSYCHOLOGY.COM

sürecinin kritik bir a?amas?n? olu?turmu?tur. Bu analiz, ölçe?in maddelerinin teorik beklentilerle uyumlu olarak mant?kl? alt gruplar (faktörler) halinde toplan?p toplanmad???n? inceler.

Genellikle Aç?klay?c? Faktör Analizi (AFA) ile madde havuzunun yap?s? ke?fedilir ve ard?ndan Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ile elde edilen faktör yap?s?n?n teorik modele ne kadar uydu?u test edilir. Bu analizler, sporcu doyumunun antrenör davran??lar?, tak?m performans? ve bireysel tatmin gibi hangi spesifik boyutlardan olu?tu?unu istatistiksel olarak kan?tlam??t?r.

Araç

Test Türü: Uyarlama ve Geli?tirme Çal??mas? (Ölçek Çe?idi: Uyarlama)

Format: Kaynakta belirtilmemi?tir. Ancak, spor psikolojisi alan?nda yayg?n olarak kullan?lan, kat?l?mc?lar?n bir ifadeye ne derece kat?ld???n? belirten 5'li veya 7'li Likert tipi bir derecelendirme ölçe?i oldu?u varsay?labilir.

Mevcut Dil: Türkçe (Uyarlama dili).

Popülasyon Grubu: Sporcular.

Ya? Grubu: Genç ve yeti?kin sporcular (Tez örneklemine ba?l? olarak 14 ya? ve üzeri oldu?u tahmin edilebilir).

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki çe?itli spor dallar?nda aktif olarak yer alan lisansl? veya amatör sporcular.

Test Metodolojisi: Öz bildirim ölçe?i. Kat?l?mc?lar, kendilerine sunulan sporcu doyumuyla ilgili ifadelere verdikleri duygusal tepki veya kat?lma düzeyini i?aretlerler.

Anahtar Kelimeler

Sporcu Motivasyonu, Tak?m Uyumu, Antrenör Deste?i, Faktör Analizi, Psikometri, Celal Bayar Üniversitesi, Doyum.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilgi mevcut de?il.

Kurum E-posta Adresleri: Bilgi mevcut de?il.

?leti?im Adresi: Celal Bayar Üniversitesi Sa?l?k Bilimleri Enstitüsü, Manisa (Tez çal??mas?n?n yap?ld??? kurum).

ARABPSYCHOLOGY.COM

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Sporcu Doyum Ölçe?i, P. ?nce taraf?ndan 2006 y?l?nda yüksek lisans tezi kapsam?nda uyarlanm?? ve geli?tirilmi?tir. Ölçe?in akademik çal??malarda kullan?m? genellikle yazar?n iznine tabidir ve ticari kullan?m için özel izin gerekebilir. Bu ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: sporcu-doyum-olcegi-toad.pdf.

Kaynaklar

?nce, P. (2006). *Antrenör davran??lar? ve sporcu doyumu: ölçek geli?tirme ve uyarlama çal??mas?.* (Yüksek lisans tezi). Celal Bayar Üniversitesi Sa?l?k Bilimleri Enstitüsü, Manisa.

Bu yüksek lisans tezine YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden eri?im sa?lanabilir: tez.yok.gov.tr.

Sporcu Doyum Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçek maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte mevcut de?ildir. Ölçe?in tam maddelerine ve puanlama yönergelerine ula?mak için yukar?da belirtilen yüksek lisans tezine ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM